

Collegebesluit

Onderwerp Vaststellen van het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2018	
Nummer	2017/574113
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid
Afdeling	DVV/VH
Auteur	Roos, K.
Telefoonnummer	023-5114607
Email	kroos@haarlem.nl
Kernboodschap	Het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2018 is het vierde Actieprogramma behorende bij de nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018. In het Actieprogramma zijn de speerpunten en acties op gebied van het veiligheids- en handhavingsbeleid voor 2018 opgenomen.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie bestuur omdat de commissie op de hoogte gehouden wil worden van de voortgang van de uitvoering van het integrale veiligheids- en handhavingsbeleid.
Relevante eerdere besluiten	Nota IVH 2015-2018
Besluit College d.d. 19 december 2017	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Het college stelt het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving Haarlem 2018 vast. 2. Het college bepaalt als hoofdprioriteiten in het Actieprogramma de veiligheidsthema's Jeugd en Veiligheid, High Impact Crimes, Leefbaarheid en burgerparticipatie, Woon- en adresfraude en Ondernijning. 3. Het college richt zich in 2018 specifiek op de intensivering van het wijkgericht handhaven, versterking van de parkeerhandhaving in het kader van Modernisering Parkeren, het verkennen van de ontwikkelingen op het gebied van cybercrime, deelname aan de mogelijkheid tot het uitvoeren van een experiment met gereguleerde wietteelt, het voortzetten van burgerparticipatie bij het verbeteren van de veiligheid in de wijken, de versterking van de nazorg van ex-gedetineerden en het flexibeler inzetten van cameratoezicht. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Op basis van de nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018 wordt jaarlijks een Actieprogramma vastgesteld, waarin de speerpunten en acties voor het komende jaar op gebied van het veiligheids- en handhavingsbeleid van de gemeente zijn opgenomen. Het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2018 (zie bijlage) is het vierde en laatste Actieprogramma behorende bij de nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018.

In de nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018 zijn onderstaande vijf veiligheidsthema's geprioriteerd:

- (1) Jeugd en Veiligheid
- (2) High Impact Crimes
- (3) Leefbaarheid van wijken en buurten en burgerparticipatie
- (4) Woon-en adresfraude
- (5) Ondermijning door georganiseerde criminaliteit

Deze vijf thema's blijven ook in 2018 de belangrijkste prioriteiten.

In het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2018 wordt naast deze vijf thema's onderscheid gemaakt in acht overige veiligheidsthema's: (1) Veilig Uitgaan, (2) Veiligheid grote evenementen, (3) Verbinding zorg en veiligheid, (4) Crisisbeheersing en rampenbestrijding, (5) Radicalisering, (6) Fietsendiefstal en voertuigcriminaliteit, (7) Samen Veilig Ondernemen en (8) Veilig en integer werken.

2. Besluitpunten college

Het college stelt het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving Haarlem 2018 vast waarbij de veiligheidsthema's Jeugd en Veiligheid, High Impact Crimes, Leefbaarheid en burgerparticipatie, Woon- en adresfraude en Ondermijning als hoofdprioriteiten worden benoemd.

3. Beoogd resultaat

De bestuurlijke ambitie van het gemeentebestuur is dat inwoners van Haarlem veilig zijn en zich veilig voelen in hun stad. Met dit Actieprogramma wordt invulling gegeven aan de veiligheidsprioriteiten en overige veiligheidsthema's uit de nota Integrale veiligheid en handhaving 2015-2018.

4. Argumenten

De ontwikkeling voor 2018 rond de geprioriteerde thema's in de nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2015-2018 worden hieronder kort toegelicht.

1. Jeugd en veiligheid: verbreding van de aanpak

Het terugdringen van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit heeft de afgelopen jaren veel aandacht gekregen in het integrale veiligheidsbeleid. In Oost en Schalkwijk vindt de meeste jeugdoverlast en –criminaliteit plaats. In deze stadsdelen is sprake van een breed netwerkverband jeugd: een grote groep jongeren die in wisselende samenstelling bijeen komt

2017/574113 vaststellen van het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2018

en voor overlast zorgt. Om dit netwerkverband effectief aan te kunnen pakken is er het afgelopen jaar ingezet op een meer integrale aanpak waar op- en afschaling (tussen zorgaanbod en repressie) plaatsvindt naar gelang de problematiek. De aanpak is groepsgericht, persoons-gericht en wijkgericht.

In 2018 wordt deze aanpak uitgerold over de gehele stad rekening houdend met de bestaande capaciteit van politie en openbaar ministerie.

Binnen de groep jongeren waarbij de inzet van de sociale partners onvoldoende effect heeft, wordt er sinds het najaar van 2017 een integraal huisbezoek afgelegd door het BIT-team. Een BIT-team betreft vertegenwoordigers van de gemeente (sociale zaken, BRP-controleur), politie, de Belastingdienst en evt. andere relevante partners. Bij deze aanpak wordt niet alleen ingezet op de overlastgevende of criminele jongeren, maar ook op de kring rondom de jongeren. Dit zijn personen in het netwerk van de jongeren die hen faciliteren bij het overlastgevende of ondermijnende gedrag. Bij positieve evaluatie en na instemming door de lokale Driehoek en het RIEC-Interventieoverleg wordt de inzet van Bestuurlijke Interventie Team gecontinueerd in 2018.

2. High Impact Crimes stabiel, subsidie voor preventie woninginbraken

De term ‘High Impact Crimes’ (HIC) wordt als verzamelnaam gebruikt voor misdrijven die – zoals de naam al zegt – grote impact hebben op het leven en welzijn van slachtoffers en hun omgeving. Hierbij gaat het om woninginbraken, straatroof, overvallen en overige geweldsdelicten. Het totaal aantal HIC-delicten heeft zich het afgelopen jaar gestabiliseerd, na een forse daling van het aantal woninginbraken het jaar ervoor. Het komende jaar zal de aandacht voor de high impact crimes onverminderd groot blijven en wordt eveneens ingezet op het verder terugdringen hiervan. De aanpak van woninginbraken wordt verder versterkt door de toekenning van €100.000 subsidie voor 2018 door het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor preventie van woninginbraken. Deze subsidie wordt gebruikt om een deel van de sociale huurwoningen in Schalkwijk te verbeteren, de Haarlemse preventiecampagne uit te breiden waaronder de inzet van de buurtpreventieauto en het stimuleren en verstevigen van burgerparticipatie.

3. Leefbaarheid van wijken en burgerparticipatie

Overlast en verloedering tasten de leefbaarheid van de Haarlemse wijken aan. Om de leefbaarheid in de wijken te handhaven worden de integrale handhavers ingezet op verschillende overlastthema's die stadsbreed worden aangepakt. Op basis van informatie-gestuurd handhaven worden zij ingezet op de ‘hotspots’ op ‘hottimes’. Daarnaast heeft elke wijk een eigen (wijk)handhaver die nauw betrokken is bij zijn wijk en hierdoor goed op de hoogte van de zaken die spelen in zijn wijk. Het komende jaar wordt bekeken of de capaciteit van de handhavers kan worden uitgebreid. Uitgangspunt is dat elke handhaver, zo veel als mogelijk, in zijn eigen wijk aanwezig kan zijn. Daarnaast zal er een flexibel inzetbaar team gevormd worden, welke projectmatig ingezet kan worden of als ondersteuning in de wijken.

De parkeerhandhavers houden de parkeeroverlast in de stad beheersbaar. Naast de reguliere controles op parkeeroverlast wordt er extra gecontroleerd en gehandhaafd op hotspots zoals sportparken, bij scholen en tijdens grootschalige evenementen in de stad zoals Bevrijdingspop. Daarnaast voeren beide teams, soms gezamenlijk en/of in samenwerking met politie, controles uit op rijdend verkeer, met name in de binnenstad.

Daarnaast is in 2017 is uitvoering gegeven aan de Motie ‘*Veiligheid: ook dat doen we samen*’. Centraal hierbij staat dat de aanpak van de veiligheidsproblemen in een wijk in

samenwerking met burgers wordt gerealiseerd. Burgers zijn immers de ogen en oren van de wijk.

Uit de enquête die in dit kader is gehouden, blijkt dat veel burgers overlast van afval als belangrijk probleem ervaren. Dit probleem is niet alleen vanuit het perspectief van handhaving aan te pakken. Daarom wordt in 2018 in samenwerking met Spaarnelanden nagegaan op welke wijze de ervaren overlast kan worden verminderd.

Daarnaast wordt in 2018 in samenwerking met betrokkenen een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd naar aanleiding van de werksessies in Meerwijk en Delftwijk.

4. Succesvolle aanpak woon- en adresfraude wordt verbreed

Een vorm van fraude die steeds meer wordt gesignaleerd door veiligheidspartners betreft woon- en adresfraude. Ondernijning speelt hierin een grote rol, waarbij vermenging van boven- en onderwereld plaatsvindt. Dit is een omvangrijk probleem, waar steeds beter zicht op is en waarvan de gevolgen op diverse terreinen duidelijk worden. Een niet juiste inschrijving in de Basisregistratie Persoonsgegevens kan gebruikt worden voor het onterecht aanvragen van toeslagen en uitkeringen. Daarnaast vormt woonfraude een voedingsbodem voor allerlei vormen van fysieke en sociale overlast die de leefbaarheid aantasten.

In 2018 wordt de aanpak verder versterkt door samenwerking met het Kenniscentrum Handhaving en Naleving van de VNG. Deze aanpak focust zich onder andere op het tegengaan van fiscale, sociale en arbeidsmarkt gerelateerde fraude in probleemwijken en daarmee samenhangende misstanden, zoals illegale bewoning. Achterliggend doel is de verbetering van de leefbaarheid in wijken. Met ondersteuning van dit Kenniscentrum kan nog scherper risicogericht worden gecontroleerd op woon- en adresfraude.

Naast de aanpak van de fraudeurs wordt bij de aanpak van woon- en adresfraude ook aandacht besteed aan de kwetsbare burger die onbewust slachtoffer is geworden van fraude of die in soms schrijnende situaties wordt aangetroffen. Mede in dit kader wordt daarom het huidige woonfraudeteam omgevormd naar een multidisciplinair team. Toezicht op thema's als brandveiligheid, strijdigheid met bestemmingplan, overtreding Participatiewet en WMO maken ook onderdeel uit van de aanpak.

5. Aanpak ondernijning versterkt; extra aandacht

Georganiseerde criminaliteit heeft een ondernijnend effect op de samenleving. Ondernijning doet zich onder andere voor op thema's als motorclubs (outlaw motorgangs), illegale prostitutie, cybercrime en georganiseerde hennepcultuur.

Het thema mensenhandel en arbeidsuitbuiting zal ook een meer prominente plaats krijgen binnen de aanpak ondernijning. Daarnaast wordt er een toename in het aantal drugs-gerelateerde delicten geconstateerd. Een verkenning naar deze ontwikkeling en hoe we daar grip op kunnen krijgen, zal komend jaar plaatsvinden.

Door middel van verschillende integrale ondernijningsprojecten wordt de georganiseerde criminaliteit aangepakt. De gemeente heeft bestuurlijke instrumenten (zoals de Wet BIBOB) tot haar beschikking om ondernijning tegen te gaan. Onder de vlag van het Regionaal Informatie en Expertisecentrum (RIEC) wordt ook op regionaal niveau de georganiseerde criminaliteit integraal aangepakt. Regionale samenwerking is van groot belang aangezien criminele samenwerkingsverbanden zich niet aan gemeentegrenzen houden.

In 2018 is er €120.000 beschikbaar gekomen voor het thema ondernijning dat wordt ingezet voor de beleidsintensivering van een aantal ondernijningsprojecten waaronder project Lelie en de wijkgerichte aanpak Rozenprieel. Voor wat betreft project Lelie wordt dit vooral ingezet om de handhaving capaciteit binnen het huidige project te versterken. In de Rozenprieel wordt samen met de politie en woningcorporatie Ymere ingezet op de verbeteren

van de leefbaarheid en veiligheid in de wijk waarbij de aanpak van fraude en overlast voorop staat.

5. Trends en ontwikkelingen

De belangrijkste trends en ontwikkelingen die bepalend voor komend jaar zijn:

Intensivering wijkgericht handhaven

De formatie en de bezetting van de integraal handhavers is nu zo ingericht dat de handhavers zo vaak mogelijk in hun eigen wijk aanwezig zijn en daarnaast themagericht handhaven. In de komende jaren krijgen de handhavingsdoelstellingen, door verschillende ontwikkelingen, een nieuwe impuls. Uitgangspunt is dat de wijkhandhaver zo veel als mogelijk in zijn eigen wijk aanwezig is. Daarnaast zal een flexibel inzetbaar team gevormd worden, dat ingezet kan worden op projecten (zoals project Lelie, Herriestoppers of het vuurwerkproject) of ondersteuning in de wijk.

Modernisering Parkeren

Eind 2016 is het programma Modernisering Parkeren vastgesteld, bestaande uit een aantal maatregelen die de parkeersituatie in een groot deel van Haarlem zal verbeteren. De meerderheid van de maatregelen zal in 2018 worden uitgevoerd, waaronder betaald parkeren op zondag en het verlengen van parkeren in de parkeervergunningsgebieden.

Cybercrime en informatiebeveiliging

Het komende jaar zal benut worden om de ontwikkelingen op het gebied van cybercrime en informatiebeveiliging te verkennen. Deze verkenning zal zich vooral focussen op de mogelijke acties die in daarop volgende jaren bij de gemeente komen te liggen en moeten worden opgenomen in het nieuwe beleidsplan.

Experimenten wietteelt

Het Rijk wil een experiment met wietteelt laten uitvoeren in een beperkt aantal gemeenten. Haarlem heeft zich hiervoor aangemeld en de komende tijd zal dit verder worden uitgewerkt.

Burgerparticipatie

In 2017 is uitvoering gegeven aan de Motie 'Veiligheid: ook dat doen we samen'. Centraal hierbij staat het samen optrekken van alle betrokken bij de aanpak van de veiligheidsproblemen in een wijk. Deze ontwikkeling willen we in 2018 voortzetten.

Beleidsintensivering nazorg ex-gedetineerden

Vanuit de beleidsintensiveringen bij de afgelopen Kadernota is € 75.000 extra beschikbaar om de nazorg ex-gedetineerden verder te versterken. In samenspraak met het Veiligheidshuis Kennemerland wordt hier een plan van aanpak voor gemaakt.

Inzet flexibel cameratoezicht bij evenementen

Bij evenementen komen allerlei thema's bij elkaar: toerisme, werkgelegenheid, en nadrukkelijk ook veiligheid en handhaving. Evenementen, zeker de grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. In 2018 wordt daarom in ieder geval cameratoezicht ingezet bij de volgende evenementen: Haarlem Jazz, Bevrijdingspop en Oud en Nieuw. Mocht de veiligheidssituatie hierom vragen, zal ook bij andere evenementen cameratoezicht worden ingezet.

6. Risico's en kanttekeningen

Prioriteiten stellen betekent keuzes maken

Het stellen van prioriteiten betekent dat de meest urgente veiligheidsthema's extra aandacht krijgen. Dit wil niet zeggen dat op andere thema's niets gebeurt. De aanpak van criminaliteit en onveiligheid is immers onderdeel van de lijnwerkzaamheden van verschillende organisaties en afdelingen. Het Actieprogramma richt zich vooral op die thema's die de komende jaren een extra impuls nodig hebben. De overige thema's zijn wel benoemd, maar aan de inzet op die thema's wordt minder prioriteit gegeven.

Samenwerking is noodzakelijk maar ook kwetsbaar

Het Actieprogramma betreft een integraal plan waarbij samenwerken en elkaar versterken centraal staan. Enerzijds maakt dit de aanpak efficiënter en effectiever, anderzijds zijn we meer dan ooit afhankelijk van elkaar. De inzet en uitwisseling van informatie tussen in- en externe partners is onmisbaar en maakt de integrale aanpak kwetsbaar. Duidelijke afspraken maken en het uitspreken van verwachtingen is hierbij belangrijk.

Daarnaast speelt juist in het veiligheidsdomein bescherming van persoonsgegevens een belangrijke rol. In samenwerkingsverbanden worden middels convenanten met ketenpartners en andere partijen de persoonsgegevens van Haarlemse burgers gewaarborgd en beschermd.

7. Uitvoering

Het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2018 vormt het uitgangspunt voor de activiteiten die in het kader van veiligheid en handhaving worden uitgevoerd. Het dient als een dynamisch werkprogramma, waarin vanzelfsprekend wordt ingespeeld op de actualiteit.

Financiën

Het Actieprogramma wordt gedekt vanuit de programmabegroting, beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid. Bij het vaststellen van de programmabegroting 2016-2020 is een amendement aangenomen waarbij het beschikbare budget in 2018 wordt gekort met €150.000. Daarnaast is er vanwege de subsidie voor de aanpak woninginbraken (éénmalig €100.000) en de beleidsintensivering van de kadernota (€120.000 en €75.000) extra geld beschikbaar om onderdelen van het Actieprogramma verder uit te bouwen.

Het totaal beschikbare budget van €1.400.000 is indicatief verdeeld over de veiligheidsthema's ten behoeve van de realisatie van alle in het programma opgenomen doelstellingen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de prioriteiten en de overige thema's.

8. Bijlagen

- Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving Haarlem 2018.